

Utställningens namn

UFO Norrköping – fenomenet, filmen och världens största ufo-arkiv

Placering / plats

Arbetets museum, Norrköping

Invigningsdatum

2023-03-11

Visningstid

Tillfällig (utställningen har blivit förlängd ett år pga stort besöksintresse)

Storlek

225

Budget

200000

Budgetposter

Budgeten innefattar kostnad för konsult av teknisk produktion och grafisk produktion, fotodokumentation, tryck samt byggmaterial, ljus och rekvisita. Lokalkostnad och löner för intern personal ingår inte. Utställningen togs fram under ca 4 månader (intern personal arbetade mellan 5% - 100 % med projektet under 1-4 månader)

Beställare / producent

Arbetets museum

Utställningsteam

Utställningen UFO Norrköping är producerad av Arbetets museum (AM).

Producent/projektledare:

Johanna Haverlind (AM)

Research och text:

Alexandra Kronqvist (AM)

Scenografi och grafisk design: Jacob Mattisson (AM)

Tekniker: Magnus Carlsson,

Anders Eriksson, Stefan Johansson, Jacob Mattisson (AM)

Intervjuer, foto och ljud:

Ida Rådegård (AM)

Praktikanter: Beatrice Engström, Ellen Hillén, Harry Behrenfeldt

Kommunikation: Anna Redmalm (AM)

Vernissage: Mårten Mellberg (AM)

Affischbild: Kieran Gabriel (extern)

Grafisk produktion:

Fotograf Ristenstrand (extern)

Teknisk produktion:

Kalmar Mediespecialist (extern)

Inlån av material:

Archives for the unexplained (AFU) och Crazy Pictures

Faktagranskning: AFU/UFO-Sverige, Crazy Pictures, Henrik Nordvall, professor i vuxenpedagogik,

Linköpings universitet, Marinette Fogde, fil.dr. Medie-och kommunikationsvetenskap/forskningschef

Arbetets museum.

Motivering

UFO Norrköping – fenomenet, filmen och världens största UFO-arkiv sätter fokus på cirkuläritet i form, berättande och gestaltning. Kombinationen av fakta och fiktion ger en oväntad meta-mix av fiktiva berättelser från filmens värld, människors egna upplevelser och många timmars ideellt arbete i jakten på det okända. Utställningen bygger på samarbeten med AFU (Archives for the Unexplained)/föreningen UFO-Sverige och Norrköpingsbaserade filmkollektivet Crazy Pictures film UFO Sweden. Filmen UFO Sweden bygger i sin tur på inspiration från arkivet, och utställningen inspireras av såväl filmen som AFU/UFO-Sverige.

Utställningen är indelad i olika teman som smälter samman. Inledningsvis leds besökaren genom en korridor där berättandet om fenomenet börjar. I denna del placeras UFO-frågan i ett historiskt perspektiv med igenkännbara populärkulturella referenser samt inlånade föremål. Därefter får vi ta del av arkivet/föreningslokalen, rapportcentralen, fältobservationer och biografen. Det dramaturgiska greppet är metaberättandet om UFO-fenomenet genom fiktiv scenografi, det verkliga arkivet, skådespelare från filmen och observationer.

Framför allt är det utställningens gestaltning som förstärker berättandet. Den skapar en atmosfär som påminner om en klassisk föreningslokal. Originalföremål, arkivhandlingar, intervjuer, inlästa lokala UFO-observationer samt schematiska översikter av rapportcentralens arbete blandas för att kritiskt granska källor och observationer. Det inkluderar egentester med reflektion kring vittnespsykologi och möjligheten att testa sin inre fältundersökare i utomhusmiljö. Rekvisita, filmklipp och musik från filmen bidrar till upplevelsen. Ljus, filmmusik och en taktill atmosfär förstärker stämningen i varje rum.

Alla sinnen stimuleras, och nyfikenhet väcks. Det finns något för alla att djupdyka in i eller bara vara. Utställningen är en produktion med minimal budget där teamets idérikedom och passion för att hitta lösningar och återanvända saker dragits till sin spets. Utan att ge vika för att leverera en högkvalitativ, kunskapsstätt och upplevelserik produktion. Utställningen är till ca 90 % byggd av återvunnet material från museet, inlånat från bland annat filminspelning och teater. De få inköpen är second hand.

Vad gäller publikvänlighet ger utställningen prov på att förmedla information och fakta anpassat efter olika kunskapsnivåer och varierande gestaltningssätt. Utställningen inbjuder till interaktivitet som ger möjlighet till lärande genom olika sinnen och hög fysisk tillgänglighet i form av framkomlighet, kognition och anpassade höjder. Målgruppen är enskilda personer och grupper. Utgångspunkten är att det ska finnas något som passar alla. Flera nya besöksgrupper har lockats till museet genom utställningen. Över 75 000 besökare har tagit del av utställningen under visningsperioden.

Metoden och utgångspunkten är ett samarbete mellan ett filmteam, en ideell förening och ett museum. Starten till utställningen var filmkollektivet Crazy Pictures önskan om något slags samarbete. Att världens största UFO-arkiv fanns bara några kvarter från Arbetets museum i Norrköping bidrog till den lokala förankringen. "För det första är vi jättegglada att utställningen blev av och för hur ni förvaltade idén och fick den att bli något större än "bara" filmen. Ni lyckades hitta buljongen av alla olika vinklar. Och rörligheten i det blev till en USP. Vänligt och tydligt samarbete." – Rasmus Råmark, Crazy Pictures.

Arbetsprocessen har präglats av grundlig research och att få ihop de till synes disparata delarna till en helhet. Andra mer oväntade insikter är hur väl UFO-frågan kan användas för att diskutera källkritik samt ge en mer generell bild av ideellt föreningsarbete. Det var en upptäckt under arbetets gång. Därutöver har vi inlett ett samarbete med Linköpings universitet som med inspiration från utställningen tagit initiativ till kursen UFO – från foliehatt till forskningsämne (7,5 hp) som startar våren 2025.

Planritning, planskiss eller modellfoto

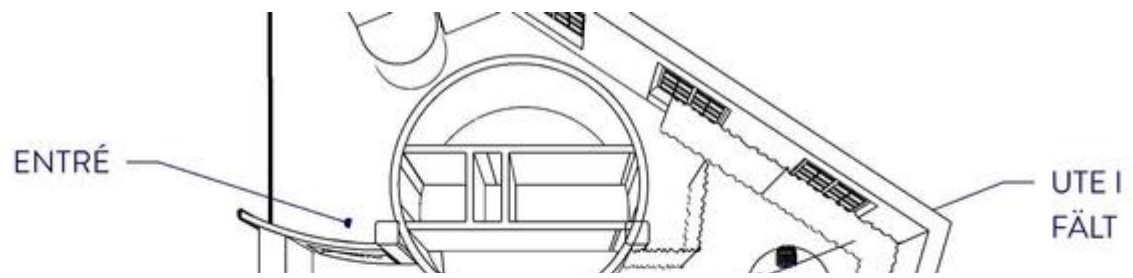

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Bild 5

Bild 6

Bild 7

Bild 8

Bild 9

Bild 10

Kontaktuppgifter

Namn

Johanna Haverlind

E-post

johanna.haverlind@arbetetsmuse
um.se

Telefon

0706231742

Ska utställningen visas i Utställningarnas museum?

Ja

Skicka in bidrag: Årets utställning 2023

Er utställning har blivit nominerad till Årets utställning 2023. Priset delas årligen ut av Forum för utställare till den utställning som bäst utvecklade bäst utställningsmediet under det gångna året.

Läs mer om processen från nominering till vinnare.

Uppgifter om utställningen

Ange motivering

Beskriv utställningen utifrån nedanstående rubriker. Lyft fram tydliga exempel som bidragit till utvecklandet av utställningsmediet.

- **Berättande:** Hur bidrar utställningens berättande/dramaturgi till utvecklande av utställningsmediet?
- **Gestaltning:** Hur bidrar utställningens gestaltning till utvecklande av utställningsmediet? (exempelvis koncept, rumslösning, interaktivitet, materialval, ljus/ljud, film/bild, grafisk form, föremålsexponering, mm)
- **Publikvänlighet:** Hur engageras besökaren i utställningen på ett sätt som utvecklar utställningsmediet? (genom exempelvis utställningspedagogik, handledning, visning, interaktion, tillgänglighet, taktila lösningar, mm)
- **Metod:** Hur bidrar den arbetsprocess/metod ni använt till utvecklande av utställningsmediet?

Antal bilder att bifoga

10

Bildtext och fotograf

Över 1000 (!) besökare var på plats för att delta på invigningen. TV var även på plats och direktrapporterade.

Illustration affischbild: Kieran Gabriel

Fotografier: Fotograf Ristenstrand

Bildtext och fotograf

I entrén hörs dansbandsmusik innan en går in i arkivets korridor. Känslan av källarlokal förstärks med låga lysrörsarmaturer och filmer i fönster. Längst in klickar en diabilprojektör fram ufobilder

Bildtext och fotograf

"Att tro är en sak. Att veta är något helt annat."
//Clas Svahn, ordförande Archives for the Unexplained (AFU). Besökaren möts av detta citat och här visas scenografi från filmen.

Bildtext och fotograf

I 15 källarlokal i ett vanligt bostadsområde har AFU fyra hyllkilometer av insamlat material om det oförklarliga. Materialet fladdrar runt i utställningsrummet för att landa i taktila arkivlådor.

Bildtext och fotograf

I utställningen får besökaren ta del av källkritiskt arbete samt svenskt föreningsliv och tusentals

timmar ideellt arbete. Telefoner är lyssnarstationer runt om i utställningen.

Bildtext och fotograf

Här får besökarna vara med och djupdyka i det okända, rota i arkivlådor och ta del av lokala ufo-observationer. Vad är sanning och vad är påhittat? Och hur utreds en ufo-observation?

Bildtext och fotograf

I utställningens hjärta finns fikabordet. Den viktigaste mötesplatsen i alla lägen. Bordet används även av samarbetspartners för att ha möten när utställningen inte är öppen publikt.

Bildtext och fotograf

Interaktiv karta med ufoobservationer & scener från filmen UFO Sweden. En skärm styr den större kartan i rummet. Inlästa observationer på dialekt & minnen från inspelningsplatserna hörs i telefonerna

Bildtext och fotograf

Ute på fältet. Här kan besökaren skatta sig själv kring himlafenomen, vittnespsykologi, sant och falskt. En djupdykning i källkritik. Underlag från Ufo Sveriges fältundersökningskurser används.

Bildtext och fotograf

I biografen visas exklusivt material från filmen UFO Sweden och klipp från dokumentären Ghost rockets.

Utställningarnas museum

[Länk till Utställningarnas museum](#)

Att visa utställningen i Utställningarnas museum påverkar inte juryns beslut i Årets utställning.

Kontaktuppgifter

Vi sparar kontaktuppgifterna som du har angett. Ni har alltid möjlighet att begära att vi tar bort era uppgifter.

Jag godkänner

Läs mer om [GDPR och behandling av personuppgifter](#).

Bakgrundsbild, årets utställning 2022: [Tillsammans på vatten, vägar och spår. Spårvägmuseet](#).